

“Niemand wil Dokter Dood zijn”

ARTSEN WEIGEREN VAAK EUTHANASIE AAN HUIS

23 oktober 2017 | 00u00

DE KRANT Nog altijd gebeurt het dat mensen geen dokter vinden voor euthanasie. “Elke week belt wel iemand in zo’n situatie. Zeker als men thuis wil sterven,

is het niet evident een arts te vinden die langskomt”, zeggen LEIFartsen, die ervoor opgeleid zijn. “Niemand wil Dokter Dood zijn.”

Elke dag sterven 5 à 6 Belgen na euthanasie, dat is 2% van alle overlijdens in ons land. Ter vergelijking: palliatieve sedatie is goed voor 12% van de overlijdens. Over het algemeen sterft één op de vier mensen thuis. Bij euthanasie is dat één op de twee. Logisch, als je zelf plant wanneer je sterft, doe je dat ook liefst in je vertrouwde omgeving. “Maar minstens één keer per week worden we gebeld door mensen die geen arts vinden die thuis het verlossende spuitje wil komen geven”, horen we bij de LEIFartsen. LEIF is een netwerk van 500 artsen in Vlaanderen en Brussel, die een opleiding hebben gevolgd over beslissingen bij het levenseinde. In euthanasiedossiers treden ze bij terminale patiënten meestal op als tweede, verplicht te raadplegen arts.

Beul van de streek

Maar de LEIFartsen vinden niet dat zij álle euthanasieproblemen moeten en kunnen oplossen. “Vanuit onze ervaring willen we collega’s begeleiden die zich onzeker voelen. Maar al te vaak blijkt dat de huisdokter op het laatste nippertje vraagt: ‘Wil jij het spuitje toch geven?’ Onze dokters worden selectiever. Ze willen niet de beul van de streek zijn.”

Wim Distelmans, hoogleraar aan de VUB en gespecialiseerd in de materie, kent het probleem. “Vijftien jaar na de invoering van de euthanasiewetgeving studeren er nog altijd dokters af die er in hun opleiding amper iets over hebben gezien. Een huisarts is meestal onvoldoende voorbereid op een euthanasievraag. Gemiddeld krijgt hij er in zijn hele carrière slechts twee tot drie keer mee te maken. Net daarom hebben we destijds de LEIFartsen opgericht. Ze leggen de huisarts of specialist uit hoe het moet, zodat technisch en juridisch alles goed verloopt. Eventueel doen ze het een eerste keer voor. Maar te vaak probeert men het óók de volgende keer aan

de LEIFarts over te laten. Die geraken dat beu: ze doen het alleen nog als ze een echte vertrouwensband hebben met de patiënt. De wet voorziet ook dat de behandelende arts de euthanasie uitvoert, er moet een arts-patiëntrelatie zijn. Ook in ziekenhuizen hoor ik dokters, van wie geweten is dat ze openstaan voor euthanasie, wel eens klagen dat men alle problemen naar hen doorschuift. Zij zeggen dan: dit is wellicht een terechte vraag van die patiënt, maar ik ken die persoon onvoldoende om zeker te zijn. Het moet ook deontologisch kloppen."

Pijnlijke verwarring

Wie zelf de touwtjes omtrent zijn levenseinde in handen wil houden, moet dus méér doen dan de papieren in orde brengen. "Je kan best ruim op voorhand en onomwonden aan je huisarts of specialist vragen hoe hij staat tegenover euthanasie", zegt Distelmans. "Het is ook niet genoeg om te vragen of hij je zal helpen als het nodig is. Want misschien denkt je dokter alleen aan pijnbestrijding of palliatieve zorg. Het is pijnlijk als je later moet vaststellen dat daarover verwarring bestond. Artsen hebben het recht euthanasie te weigeren. Wil je dokter niet, vraag dan of hij of zij een collega kent die het wel doet. In elk geval kan je beter tijdig weten dat je voor je euthanasievraag op zoek moet naar een andere arts, zodat je nog een band kan opbouwen. Je kan eventueel een telefonische hulpvraag stellen aan LEIF, of naar onze noodconsultatie Uteam in Wemmel komen als je niet gehoord wordt door de lokale hulpverlening."

BELGAIMAGE
